

RESUM/ABSTRACT

Títol ponència

Vers una "construcció catalana" i moderna (1879-1909)

Nom i cognoms ponent

Ramon Graus

Institució

Universitat Politècnica de Catalunya

TITULACIÓ I CÀRRECS

Professor d'història de l'arquitectura i de la construcció

RESUM PONÈNCIA

A cavall de dos segles, Lluís Domènech i Montaner participà de manera decidida en la recerca d'una arquitectura catalana i moderna. En aquest context, compartí idees i experiències amb Elies Rogent, Joan Torras, Josep Puig i Cadafalch i altres arquitectes de la dita "nova escola catalana". La ponència intentarà demostrar com dins d'aquest projecte ideològic hi jugà un paper nuclear la mitificació de la "construcció catalana", una tradició basada en el maó, renovada i sistematitzada en diverses etapes, que arribà al seu esplendor a les obres canòniques del Modernisme.

No pas per casualitat l'any 1909 el jove arquitecte Jeroni Martorell i Terrats glosava, en una conferència al Centre Excursionista de Catalunya, les virtuts d'aquella nova arquitectura catalana i moderna basada en voltes tibades amb ferro. Aquesta combinació constructiva, un suggeriment directe del dotzè *Entretien* de Viollet-le-Duc a la recerca d'una nova arquitectura i del record velat de l'obra de Rafael Guastavino, esperonà la creativitat de Lluís Domènech i Montaner, Josep Puig i Cadafalch, Lluís Muncunill, Jeroni Martorell o del mateix Antoni Gaudí.

VOLTA DE MAÓ DE PLA, VIOLLET-LE-DUC, RACIONALISME ESTRUCTURAL

BREU CURRICULUM VITAE DEL PONENT I TRAJECTÒRIA PROFESSIONAL

Ramon Graus (Sant Llorenç de Morunys, 1968) és arquitecte per l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (2000) i doctor per la Universitat Politècnica de Catalunya (2012). Des de 1999 ha estat professor d'història de l'arquitectura i la construcció a la Universitat Politècnica de Catalunya. Així mateix és membre del Grup de recerca "Xarxes Transnacionals de l'Art i l'Arquitectura Moderns: Local-Global" (LoG). La seva recerca s'ha centrat en l'estudi històric de les interdependències entre tècnica i arquitectura durant els segles XIX i XX. Prèviament s'havia titulat com arquitecte tècnic en execució d'obres (1990) i havia treballat al Servei Rehabilitació del Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Barcelona (1991-2001) i fou soci del despatx Casanovas, Graus, Pérez arquitectes (2002-2006). La seva tesi doctoral «Modernització tècnica i arquitectura a Catalunya, 1903-1929», dirigida pels doctors Pere Hereu i Jaume Rosell, obtingué el 12è Premi IEC de Teoria i Crítica d'Arquitectura Lluís Domènech i Montaner 2014 i el Premi Extraordinari de Doctorat UPC 2014.

Entre la seva producció científica cal destacar algunes monografies sobre edificis de Barcelona com *La seu de la Diputació de Barcelona a la Casa Serra: Història, ciutat i arquitectura* (2012), *L'arquitectura del mercat del Born* (2017) o *El recinte de l'Escola Industrial de Barcelona: Arquitectura per a la indústria, la universitat i els serveis (1870-2020)* (2021); estudis d'història institucional com "L'Escola d'Arquitectura a la Universitat de Barcelona (alguns aspectes de context)" (2010) o "Del culte als monuments al descobriment de l'arquitectura vernacle: La Secció d'Arquitectura del Centre Excursionista de Catalunya (1904-1929)" (2015); i, molt especialment, estudis que s'interroguen sobre el paper nuclear de la tècnica en l'arquitectura catalana contemporània com "L'Eixample Cerdà i la 'construcció catalana'" (2009), "El paper de Joan Torras Guardiola en l'arquitectura catalana del seu temps" (2011), "The Beauty of a Beam: The Continuity of Joan Torras's Beam of Equal Strength in the Work of his Disciples—Guastavino, Gaudí and Jujol" (2015), "Michel de Bergue, Josep Maria Cornet i Mas, Joan Torras Guardiola: Tres pioneros de las estructuras metálicas en Cataluña" (2016), "El hormigón armado en Cataluña (1898-1929): cuatro empresas y su relación con la arquitectura" (2017), "El gros de l'obra a les cases de Barcelona: Parets, sostres i cobertes abans i a partir de la industrialització" (2018), "La delegación en Barcelona de Maillart et Cie., 1913-1925: Hormigón armado y renovación de la arquitectura industrial" (2018), "Arquitectes, enginyers i empreses en la construcció amb ferro de la xarxa de mercats de Barcelona (1848-1916)" (2020) o "Puig i Cadafalch i la modernització tècnica de l'arquitectura" (2021).

Així mateix, ha estat comissari de les exposicions *La cubierta plana, un paseo por su historia* (2005), *Born: Memòries d'un mercat* (2017) i *Guastavino, Rubió i Baldrich, arquitectes de l'Escola Industrial* (2022).